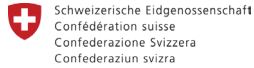

IZVEŠTAJ GRUPE ZA SOCIJALNU REVIZIJU PEĆ

PRACENI PROJEKAT
UREĐENJE PARKA KARAGAÇ

Swiss Agency for Development
and Cooperation SDC

Norwegian Embassy

IZVEŠTAJ GRUPE ZA SOCIJALNU REVIZIJU PEĆ

PRACENI PROJEKAT UREĐENJE PARKA KARAGAÇ

Mišljenja izražena u ovom izveštaju ne predstavljaju nužno stavove Kancelarije Evropske unije na Kosovu, vlada Švajcarske, Švedske, Norveške ili HELVETAS Sviss Intercooperation.

SADRŽAJ

7	O DEMOS-u
7	O platformi CiviKos
8	Socijalna revizija: Zašto se pruža podrška od strane DEMOS-a i šta ima za cilj?
9	Uvod
10	Izvršni sažetak
12	O socijalnoj reviziji
13	Koraci procesa socijalne revizije
13	Metodologija
13	Odabir projekata i opština
16	Proces socijalne revizije u opštini Peć
16	Osnivanje Grupe za socijalnu reviziju u Peći
16	Redovni sastanci Grupe za socijalnu reviziju u Peći
17	Specifična svrha Grupe za socijalnu reviziju u Peći
17	Zahtevi za informacije/dokumente i pitanja upućena od strane Grupe za socijalnu reviziju u Peći, opština Peć
18	O projektu
19	Glavni nalazi
21	Preporuke
22	Spisak sastava Grupe za socijalnu reviziju

Projekat za decentralizaciju i podršku opštinama (DEMOS) je projekat koji sufinansiraju Evropska unija, Švajcarska, Švedska i Norveška, a sprovodi HELVETAS Sviss Intercooperation-Kosovo.

DEMOS pruža podršku svim opštinama Kosova da donesu sistemske promene koje promovišu dobro upravljanje i pružanje boljih usluga koje pozitivno utiču na svakodnevni život građana.

DEMOS III ima za opšte ciljeve poboljšanje učinka opština u vlasti, upravljanju i uslugama, kako bi se doprinelo povećanju zadovoljstva građana.

Platforma CiviKos je inicijativa organizacija civilnog društva na Kosovu, osnovana da stvori i promoviše okruženje pogodno za formalnu i strukturisanu saradnju između civilnog društva i državnih institucija na Kosovu.

U neprekidnom rastu i trenutno sa oko 300 organizacija članica civilnog društva, platforma CiviKos je posvećena produbljivanju saradnje između organizacija članica, javnih organa i drugih zainteresovanih strana u razvoju civilnog društva na Kosovu. Sa svojom misijom da omogući povoljno okruženje za civilno društvo na Kosovu i svojim članstvom u svim regionima Kosova, platforma CiviKos nastavlja da se aktivno angažuje u podršci svojim članovima koji deluju na lokalnom nivou i promovisanju demokratskog učešća na lokalnom nivou.

SOCIJALNA REVIZIJA: Zašto se pruža podrška od strane DEMOS-a i šta ima za cilj?

DEMOS pruža podršku opštinama na osnovu njihovog učinka, koristeći grant učinka kao njen glavni alat. Što je bolji učinak opštine, veći je iznos granta. Opštinski učinak se procenjuje putem sistema upravljanja opštinskim učinkom (SUOU) Ministarstva administracije lokalne samouprave (MALS).

Razvijajući pozitivnu konkurenciju među opštinama, grant učinka posledično podstiče pozitivne promene u ponašanju opština, u cilju poboljšanja demokratske vlasti, finansijskog upravljanja i ljudskih resursa, transparentnosti i integriteta.

Pored granta učinka, DEMOS pruža tehničku pomoć opštinskom osoblju, koja ih osnažuje da daju bolje rezultate. Tehnička pomoć se pruža u oblastima u kojima se učinak smatra slabijim.

DEMOS takođe pruža podršku centralnoj vladi u sistemskim politikama, za povoljniji okvir za decentralizovanu vlast.

Prema prvoj komponenti projekta, DEMOS III ima za cilj da otvori podatke za šire javne razmatranje o opštinskom učinku i pokrene socijalnu reviziju radi praćenja uticaja projekata Granta opštinskog učinka (GOU) na građane.

Svrha ove intervencije je da se organizacije civilnog društva i građani uključe u sprovođenje socijalnih revizija, kako bi se pratili projekti granta opštinskog učinka (GOU) sprovedeni od strane opština.

Kako bi ublažio rizike pouzdanosti sredstava granta učinka, a istovremeno kako bi pratio uticaj projekata na građane, DEMOS je uspostavio socijalne revizije u okviru Granta opštinskog učinka (u sistemu). Socijalne revizije će takođe uključiti praćenje učinka i procese planiranja projekata na opštinskom nivou. Projekat će podržati razvoj alata i metodologija za uzorkovanje, uključujući obuku za uspešno sprovođenje takvih socijalnih revizija. Gore pomenute socijalne revizije će se finansirati iz sredstava granta opštinskog učinka i odvijace se od strane organizacija civilnog društva. Za ovo će DEMOS biti partner sa glavnim OCD-ima.

UVOD

Ovo je sažeti izveštaj sastavljen od strane Grupe za socijalnu reviziju koju čine građani aktivisti i članovi raznih organizacija iz pečkog regiona, koji su se pridružili Grupi za socijalnu reviziju, kako bi pratili sprovođenje projekta „**Uređenje parka Karagaq u Peći**”.

Izveštaj razrađuje metodologiju koju prati Grupa za socijalnu reviziju, radnje za prikupljanje podataka - uključujući posete na terenu i razgovore sa predsednikom i predstavnicima opštine, kao i razradu nalaza i preporuka.

Socijalna revizija je omogućena zahvaljujući podršci Projekta decentralizacije i podrške opštinama (DEMOS), projekta koji sufinansiraju Evropska unija, Švajcarska, Švedska i Norveška, a sprovodi HELVETAS Sviss Intercooperation-Kosovo.

DEMOS, putem ove aktivnosti, ima za cilj da uspostavi socijalnu reviziju kao deo kulture praćenja od strane građana za kapitalne projekte koje sprovode opštine.

IZVRŠNI SAŽETAK

Tokom perioda od oktobra do decembra 2022. godine, uz podršku projekta DEMOS, platforma CiviKos identifikovala grupu građana i predstavnike organizovanih grupa građana za praćenje sprovođenja i napretka kapitalnog ulaganja u opštini Peć, koji ima za cilj uređenje parka Karagaq.

Dotično ulaganje, u vrednosti od 69.879,24 evra

predviđa uređenje staze oko veštačkog jezera, postavljanje klupa i poboljšanje rasvete parka.

Tokom ovog dvomesečnog perioda, 21 građanin je učestvovao u dvodnevnoj intenzivnoj obuci i na pet drugih sastanaka, uključujući sastanke na terenu i sastanke sa predsednikom i drugim predstavnicima opštine Peć. Sastav Grupe za socijalnu reviziju se utvrđuje na osnovu uticaja koji projekat opštine ima na različite grupe stanovništva, posebno na marginalizovane grupe. Tačnije, Platforma CiviKos je pozvala na učešće ljude koji redovno posećuju park i grupe koje bi u budućnosti mogle biti posetioци parka. Poseban naglasak je stavljen na učešće nedovoljno zastupljenih grupa, kao što su mladi, žene i devojke, i grupe iz nevećinskih zajednica.

Opštinski projekat, ugovoren putem otvorenog postupka nabavke pod nazivom „**LOT 1 - Uređenje parka Karagaq - Deo 1**”, prema Grupi za socijalnu reviziju, nije u celosti pravilno sproveden, zbog činjenice da su se pojavili neki nedostaci identifikovani od strane građana. Kao rezultat toga, predmetno ulaganje nije u potpunosti uspelo da odgovori na zahteve građana. Već postavljene metalne klupe se ne smatraju prikladnim, zato što ne pružaju udobnost posetiocima parkova u različitim sezonama. Preporučuje se da se u budućnosti izmene i kombinuju sa drvetom ili pogodnijim materijalima. Takođe, rasveta postavljena u parku ne radi posle 23.00 časa, ne pružajući bezbednost građanima koji posle ovog vremena posete park, a posebno građanima koji žive u blizini ovog područja i koji moraju da prolaze kroz park.

Tokom procesa, bilo je naznaka da će privredni subjekat ispuniti obaveze iz ovog ugovora, odnosno sprovesti intervencije predviđene ovim ulaganjem, uprkos činjenici da se ove intervencije, koje su predviđene ovim ulaganjem, ne smatraju najvećim prilagođavanjima i prioriteti za građane. Kao rezultat toga, glavni nalaz Grupe za socijalnu reviziju je da dotični projekat ne odgovara prioritetima i zahtevima građana, zato što ih opština nije dovoljno konsultovala tokom izrade ovog kapitalnog projekta. Glavni zahtev građana za park Karagaq je uređenje neophodne putne infrastrukture za kategorije građana, kao što su roditelji koji imaju malu decu i koji posećuju park sa kolicima ili čak neophodne i odgovarajuće infrastrukture za osobe sa invaliditetom. Takođe, po mišljenju građana, prioritet u ovakvim ulaganjima bi bilo poboljšanje bezbednosti u parku, zato što tako nešto trenutno nedostaje.

Povodom nalaza Grupe za socijalnu reviziju da dotični projekat ne odgovara najhitnijim prioritetima i zahtevima građana, predsednik opštine je obavestio Grupu da su održane javne rasprave. Grupa za socijalnu reviziju, međutim, smatra da nije uloženo dovoljno napora da se konsultuju građani, zato što se na javnim raspravama koje je organizovala Opština o ovakvim ulaganjima nije detaljno govorilo, već su konsultacije bile opšte.

Cilj Grupe za socijalnu reviziju je da opština Peć unapredi ove vrste projekata od velikog značaja za građane. Iz tog razloga, Grupa za socijalnu reviziju preporučuje da se betonski deo oko klupa obradi po standardima i da sedišta budu pogodna za sve kategorije građana i tokom svih sezona; da u parku bude rasvete i nakon 23.00 časa, čime se povećava bezbednost prolaznika ili posetilaca parka; Da se sagleda mogućnost postavljanja kamera u parku, povećavajući bezbednosti posetilaca parka i eliminišući mogućnost oštećenja klupa. Pored kamera u parku, preporučuje se povećanje broja čuvara, koji bi povećali bezbednost u parku. Takođe, građani su zatražili da se ubuduće, mimo postojećeg ugovora koji je bio predmet praćenja, očisti inertni otpad u jezeru, te da se zaustavi nelegalni ribolov u jezeru parka; da se poveća broj čuvara parka, kako bi eliminisao otpad i park održava čistijim; Da se reši problem sa kanalizacijom, tako da posle kiše ove vode ne otiču u jezero; Kao i da se zasadi drveće uz zadržavanje iste strukture postojećeg drveća u parku.

Opština je pozdravila građansko angažovanje na poboljšanju kapitalnog projekta uređenja gradskog parka, ali i kao primer podrške Opštini u poboljšanju drugih sličnih projekata, koji se mogu sprovesti u bliskoj budućnosti. Predsednik opštine Peć je, zajedno sa Direkcijom javnih usluga i Direkcijom za finansije, razgovarao o nalazima Grupe za socijalnu reviziju i ponudio objašnjenja za neke od nalaza.

Sve uključene strane su bile zahvalne na pomoći koju su platforma CiviKos i DEMOS pružili u produblivanju saradnje opštine sa građanima. Budući da dotični projekat još uvek nije završen, praćenje u ovoj fazi projekta značajno doprinosi njegovom uspešnom završetku, dajući opštini mogućnost da izvrši neophodne promene ili poboljšanja.

Zasnivajući se na nalazima i preporukama iz ovog procesa, Grupa za socijalnu reviziju će nastaviti da prati napredak postignut u sprovođenju nedovršenog ulaganja i sprovođenje preporuka koje su proizašle iz ovog izveštaja, obavestavajući građane o novim dešavanjima.

O SOCIJALNOJ REVIZIJI

Prema smernicama koje je pripremio DEMOS, socijalna revizija je jedan od nekoliko pristupa ka postizanju društvene odgovornosti, putem procesa konstruktivnog angažovanja između građana, Vlade, civilnog društva, a u nekim slučajevima i zainteresovanih strana iz privatnog sektora, kako bi se procenilo ponašanje i učinak javnih službenika, izabranih lidera i pružaoca usluga, koji koriste javne resurse za pružanje usluga, poboljšanje dobiti zajednice i zaštitu prava ljudi.

Socijalna revizija se zasniva na osnovnim načelima demokratskog i dobrog upravljanja, što znači da je proces sa učešćem, sveobuhvatan, transparentan, sa pristupom potrebnim informacijama i da su donosioci odluka i da lica koja izrađuju politike snose odgovornost.

Socijalne revizije ne treba mešati sa formalnim i finansijskim revizijama, ali one su suštinski element sa potencijalom da dopune tradicionalne finansijske revizije, kako bi pomogle javnim institucijama da uporede svoj opšti učinak. Izveštaji socijalne revizije, a posebno rezultati dobijeni od njih, se mogu koristiti za uključivanje u godišnje planove unutrašnje revizije opština.

Socijalne revizije se ponekad sprovode kao jednokratni događaj, ali su najefikasnije kada se sprovode sistematski kao proces koji se sprovodi u redovnim intervalima. Kako bi se ovo omogućilo, neophodno je izgraditi zajedničko razumevanje i uzajamno vlasništvo nad socijalnom revizijom među odgovarajućim zainteresovanim stranama. Kada su uspešni, procesi društvene odgovornosti dovode do poboljšanog upravljanja javnim resursima, sprovođenja projekata i pružanja javnih usluga i politika koje koriste ljudima, posebno marginalizovanim grupama društva. Ukoliko se sprovodi redovno i konstruktivno, pokazalo se da proces i njegovi rezultati jačaju međusobno poverenje između građana i državnih institucija.

Saradnja između DEMOS-a i platforme CiviKos ima za cilj stvaranje infrastrukture za socijalnu reviziju. S obzirom na to da se radi o novom obliku saradnje građana i javnih organa, neophodna je izgradnja kapaciteta. Stoga je ova saradnja počela sa probom socijalne revizije u četiri opštine: Peć, Kamenica, Lipljan i Oraovac. Putem aktivnosti u ovom projektu, DEMOS i platforma CiviKos imaju za cilj da postave ovu metodologiju javnim organima na Kosovu i civilnom društvu, kako bi se dalje razvijala kao praksa u budućnosti za različite kapitalne projekte.

KORACI PROCESA SOCIJALNE REVIZIJE

Platforma CiviKos, zasnivajući se na koracima metodologije socijalne revizije DEMOS-a, je aktivno radila na stvaranju infrastrukture za praćenje četiri kapitalna projekta, u četiri partnerske opštine. Naime, u Peći, Kamenici, Lipljanu i Orahovcu. Metodologija i pristup su izgrađeni putem procesa i diskusije između platforme CiviKos i DEMOS-a. Sledeći delovi će razraditi svaki korak koji je oblikovao ovu saradnju i postavio temelje za razvoj koncepta socijalne revizije na Kosovu.

METODOLOGIJA

Odabir projekata i opština

Jedan od važnih delova procesa socijalne revizije je odabir opština i projekata koje će se pratiti od strane grupa za socijalnu reviziju. Najpre, procesu odabira su podvrgnute samo opštine koje su imale koristi od granta učinka. Prvi korak je bio popis opština i projekata, kako bi se stvorila čvrsta osnova za odvijanje socijalne revizije.

Početni korak je bio predvođen od strane DEMOS-a, koji je u saradnji sa platformom CiviKos i Ministarstvom administracije lokalne samouprave (MALS), poslao svim ovim opštinama zahtev za izražavanje interesa/volje za probu socijalne revizije. Opštine su u velikoj meri pozitivno odgovorile na ovaj zahtev, pa su stoga one opštine koje su izrazile spremnost da sarađuju na sprovođenju socijalne revizije stavljene na spisak potencijalnih opština za probu socijalne revizije.

Nakon završetka prve faze, DEMOS je zajedno sa platformom CiviKos i MALS-om izvršio odabir projekata zasnivajući se na sledećim kriterijumima:

Status projekta (da li je pri kraju, više od 50% radova je završeno ili je u početnoj fazi);

Ciljanje i visok ili nizak uticaj projekata za marginalizovane grupe, kao što su žene, mladi, stariji, osobe sa invaliditetom i nevećinske zajednice;

Priroda projekta i oblast uticaja sa prioritetom u oblastima prosvete, zdravlja i životne sredine;

Vrednost granta dodeljenog za sprovođenje kapitalnog projekta.

Kao rezultat toga, projekti koji su dobili najviše bodova na osnovu gore navedenih kriterijuma se predlažu za socijalnu reviziju.

Odabrani projekti su:

- Uređenje parka Karagaq u opštini Peć;
- Projekat vodosnabdevanja za sela Ogošte i Lisocka u opštini Kamenica;
- Izgradnja infrastrukture za osobe sa invaliditetom u opštini Orahovac (Orahovac, Zrze, Bela Crkva, Velika Kruša, Celina, Mala Hoča, Opteruša, Radoste, Ratkovac, Damjane i Čiflak); i
- Izgradnja rezervoara za vodu i sanacija vodovodne mreže u Janjevu u opštini Lipljan.

Opštine koje su odabrane za socijalnu reviziju su zvanično obavestene i sve su izrazile spremnost za probu socijalnu revizije za odgovarajuće odabrane projekte.

Nakon odabira projekta, počela je sledeća i najvažnija faza projekta - uspostavljanje saradnje sa odabranim opštinama i uspostavljanje grupa za socijalnu reviziju na terenu. Ova uključena faza je takođe bila glavni i neophodan deo za uspešnu socijalnu reviziju.

- Pripremni sastanak sa opštinskim izvršnim vlastima: DEMOS je, zajedno sa platformom CiviKos, održao sastanke sa predsednicima i predstavnicima opština Peć, Orahovac, Kamenica i Lipljan, kako bi ih obavestio o procesu socijalne revizije, kao i za razmenu potrebnih informacija za dotične projekte. Ovi sastanci su, pored obavestavanja institucija, poslužili i kao prilika za razvoj i održavanje saradnje između građana i lokalnih institucija.

-Pažljiv odabir grupa za socijalnu reviziju: Jedan od najizazovnijih koraka u ovom procesu je bio odabir grupa za socijalnu reviziju. Platforma CiviKos je odvijala ovaj korak u saradnji sa opštinama i organizacijama članicama u svakoj opštini - budući da CiviKos ima bogatu mrežu nevladinih organizacija koje deluju na lokalnom nivou širom Kosova.

Grupe za socijalnu reviziju u četiri partnerske opštine su odabrane sa posebnom pažnjom. Kao kriterijum prilikom odabira je uzeto u obzir interesovanje građana da se pridruže grupi, kao i uticaj koji projekat ima na njihove živote. Poseban značaj je dat verovanju da su članovi zajednice iskreno uvereni da grupa za socijalnu reviziju zastupa njihove interese. Još jedan veoma važan element tokom identifikacije grupe je predstavljanje marginalizovanih ili nedovoljno zastupljenih grupa, dajući im jednak glas tokom procesa socijalne revizije. Platforma CiviKos je, pored građana koji su članovi zajednice, uključila i organizacije civilnog društva koje deluju na lokalnom nivou. Uključivanje organizacija se vrši kako bi se izvukla korist od metodologije socijalne revizije, koja bi mogla da se u budućnosti ponovi za slične projekte.

- Obuka grupa za socijalnu reviziju: Budući da je socijalna revizija veoma nov koncept na Kosovu, DEMOS je preporučio da, odmah nakon odabira grupa za socijalnu reviziju, započne sa obukom o socijalnoj reviziji i osnovnim informacijama za odabrani projekat. U ovoj fazi, tim DEMOS-a je pružio veliku podršku, pružajući pomoć u obuci grupa za reviziju. U ovoj fazi, svi odabrani projekti se raščlanjuju i stvara se kohezija unutar grupe.

- **Redovni sastanci grupa socijalne revizije:** Platforma CiviKos je omogućila redovne sastanke grupa za socijalnu reviziju. Tokom redovnih sastanaka, grupe za socijalnu reviziju su se sastale u područjima u kojima deluju i analizirale sprovođenje projekta, a takođe su identifikovale specifične nalaze.

U cilju potvrđivanja nalaza, prijem dodatnih informacija i otklanjanja nesporazuma ili pogrešnih tumačenja, grupe za socijalnu reviziju su se sastale i sa predstavnicima opština u kojima je planirano sprovođenje socijalne revizije. Grupe za socijalnu reviziju su takođe održale sastanke na terenu, kako bi izbliza sagledale realizacije ulaganja, koja su izvršena u vezi sa dotičnim projektima i analizirali nivo sprovođenja projekta. Sve ovo je urađeno u cilju beleženja nalaza tokom procesa praćenja. Pored potvrđivanja nalaza, ovi sastanci su imali za cilj izgradnju duha saradnje između građana i institucija.

- **Priprema pitanja i pokazatelja socijalne revizije:** Grupe za socijalnu reviziju u četiri probne opštine su sastavile specifična pitanja za opštinu, održale sastanke sa predsednicima opština i direktorima odgovarajućih odeljenja za projekat koji je praćen. Ova pitanja su razvijena uz doprinos građana na redovnim sastancima putem procesa koji je omogućila platforma CiviKos i uz podršku tima DEMOS-a. Nakon sastanka sa opštinama i dobijanja informacija, upućeni su pisani zahtevi za obezbeđivanje dodatnih informacija ili dokumentacije u vezi sa projektom, po potrebi. Nakon prikupljanja odgovarajućih informacija i dokumenata, sastavljeni su glavni nalazi i preporuke za opštinu.

- **Potpisivanje memoranduma o saradnji sa četiri partnerske opštine:** U cilju formalizacije saradnje sa probnim opštinama, platforma CiviKos je potpisala memorandume o saradnji sa četiri partnerske opštine. Memorandum o saradnji formalizuje saradnju između platforme CiviKos i partnerskih opština. Potpisanim memorandumima, opštine su se saglasile da sastave akcioni plan od 3 do 6 meseci nakon procesa praćenja, kada grupa građana sastavi izveštaj o praćenju i iznese svoje nalaze i preporuke. Ovo je u cilju obezbeđivanja praćenje i postignutog napretka u rešavanju nalaza i preporuka.

PROCES SOCIJALNE REVIZIJE U OPŠTINI PEĆ

Osnivanje Grupe za socijalnu reviziju u Peći

U cilju identifikacije Grupa za socijalnu reviziju u Peći, a uzimajući u obzir jedinstvenost projekta, prvobitno su identifikovani predstavnici mesnih saveta naselja Karagaq u Peći. Nakon sastanka sa predstavnicima mesnog saveta i prezentacije koncepta socijalne revizije, predstavnici mesnog saveta su izrazili spremnost da budu deo grupe. Tokom sastanka sa predstavnicima opštine Peć, Udruženje ribolovaca u Peći je takođe identifikovano kao grupa zainteresovana za pitanja parka. Kako bi unela raznolikost u grupu, platforma CiviKos je uključila dve lokalne organizacije u Peći - Let's Do it Peć i Era Group. Ove organizacije imaju primarni fokus na zaštiti životne sredine. Ostali članovi koji su se pridružili Grupi socijalne revizije u Peći su lokalni novinari, građani koji posećuju park i sportisti.

Ukupno, 21 član Grupe za socijalnu reviziju je identifikovan i odabran u Peći, od čega su petnaest muškaraca i šest žena. Članovi Grupe, kao stručni radnici iz različitih oblasti, su doprineli razvoju diskusija sa nijansama. Naime, učesnici su bili iz sledećih zanimanja:

Odmah nakon utvrđivanja Grupe za socijalnu reviziju u Peći, 1. i 2. oktobra 2022. godine, platforma CiviKos je održala dvodnevnu obuku za Grup u Peći. Tokom ova dva dana, učesnici su se upoznali sa funkcionisanjem lokalnog nivoa, procesom praćenja ugovora kao aktivni građani i obavešteni su o koracima procesa socijalne revizije.

Redovni sastanci Grupe za socijalnu reviziju u Peći

Odmah nakon obuke i utvrđivanja Grupe, članovi su započeli redovne sastanke. Grupa za socijalnu reviziju u Peći je održala ukupno pet sastanka, među kojima i dva sastanka sa predstavnicima opštine Peć.

Specifična svrha Grupe za socijalnu reviziju u Peći

Specifična svrha Grupe za socijalnu reviziju u Peći je bila da izmeri uticaj sprovođenja projekta „Uređenje parka Karagaq“, sa osvrtom na rešavanje i uključivanje zahteva i potreba različitih kategorija građana u intervencijama projekta, efikasnosti sprovođenja projekta i uključivanje zajednice u donošenje odluka.

Pokazatelji učinka pripremljeni od strane Grupe za socijalnu reviziju za praćeni projekat su:

- Organizovanje javnih konsultacija sa građanima opštine Peć za sprovođenje projekta „Uređenje parka Karagaq“;
- Potpuno sprovođenje projekta prema predviđeno ugovoru;
- Završetak radova prema rokovima predviđenim ugovorom;
- Izvođenje radova koji odgovaraju potrebama različitih kategorija društva (žene, stari, deca, osobe sa invaliditetom);
- Zadovoljstvo Grupe za socijalnu reviziju u pogledu kvaliteta radova (rasveta, klupe, itd.).

Zahtevi za informacije/dokumente i pitanja upućena od strane Grupe za socijalnu reviziju u Peći, opština Peć

Uzimajući u obzir prirodu projekta, Grupa za socijalnu reviziju je, u cilju prikupljanja informacija neophodnih za proces, od Opštine Peć zatražila sledeće dokumente i informacije:

- Pozive i zapisnike koje Opština ima o učešću građana na budžetskim raspravama za projekat „Uređenje parka Karagaq“;
- Da li je postavljeno 100 rasvetinih tela predviđenih ugovorom, a ukoliko jeste, u kojim delovima parka su ona postavljena?
- Prema informacijama Grupe za socijalnu reviziju, rasveta ne radi posle 23.00 časa. Možete li nam objasniti zašto se to dešava, zato što je procenjeno da nedostatak rasvete nakon 23.00 časa utiče na povećanje nesigurnosti u parku tokom noći? Da li je bilo šta preduzeto da se ovo izbegne?
- Da li su postavljene sve predviđene klupe u parku? Ukoliko je odgovor ne, koliko klupa još nije postavljeno i kada se predviđa da se postave? Takođe, dajte pojašnjenje u vezi sa uzrocima i faktorima koji su izazvali ovo kašnjenje?
- Koji su razlozi za postavljanje metalnih klupa? Da li postoji odlučujući faktor cena ili neki drugi kriterijumi?
- Da li se prilikom postavljanja klupa, a posebno betonskog dela ispod klupa, misli da će ove klupe biti pogodne u različitim sezonama, kao i za različite kategorije građana?
- Da li je plan održavanja predviđen ovim ugovorom? Ukoliko je odgovor da, dostavite nam potrebne dokumente.
- Da se, od strane Opštine, obezbedi pregled dosadašnjih troškova projekta za uređenje parka Karagaq.

- Da se obezbedi vremenski plan za završetak projekta i da li opština Peć ima planove za sprovođenje bilo koje naredne faze za dalje uređenje parka Karagaq? Ukoliko je odgovor da, da se obezbede potrebno dokumenti koja svedoče o ovom planiranju Opštine.
- Koja pitanja ili problemi se planiraju rešiti putem ovog ulaganja i potrebama koje zajednice posebno je opština odgovorila ovim ulaganjem?
- Da li je predviđeno za čišćenje inertnog otpada u jezeru nakon završetka postavljanja kocki?

O PROJEKTU

Projekat	LOT 1 - Uređenje parka Karagaq - prvi deo, sa identifikacionim brojem 635-21-3456-5-2-I i unutrašnjim brojem 635/21/046/521
Ukupna cena radova u ugovoru	69,879.24 evra
Status ugovora	Nije završen

Ugovorni organ: Opština Peć

Organ za sprovođenje: privredni subjekat „SKY LINE” DOO iz Peći, sa poslovnim brojem 810089153

Ovaj projekat je sufinansiran prema sporazumom između MALS-a, Opštine Peć i Helvetas Swiss - zastupljenog od strane projekta DEMOS, utvrđen odlukom Komisije za grant opštinskog učinka (GOU).

GLAVNI NALAZI

Metalna sedišta koja se nalaze u parku ne pružaju udobnost

- Deo betona postavljen oko klupa nije pogodan i previsok je. Kao posledica toga, on onemogućava lak pristup i korišćenje za sve grupe građana. Takođe, postavljene metalne klupe nisu pogodna za park, zato što ne pružaju udobnost za različite sezone. Metal, iako je jak materijal, nije pogodan tokom hladnih sezona.

Nedostatak osvetljenja u parku posle 23:00

- Rasveta postavljena u parku ne radi nakon 23.00 časa, ne pružajući bezbednost građanima koji posećuju park ili prolaznicima. Za ovaj nalaz, predsednik opštine je obavestio Grupu da je nedostatak rada rasvete nakon 23.00 časa posledica zahteva KEDS-a za uštedu energije. Ovaj raspored se može promeniti u zavisnosti od energetske situacije u zemlji.

Nedostatak osvetljenja u oblasti fontane - Kod dela fontane nema dovoljno rasvete. Takođe, nema dovoljno rasvete od sportske hale Karagaq do fudbalskog terena.

Uprkos činjenici da to nije predviđeno ugovorom, Grupa za socijalnu reviziju u Peći je takođe identifikovala sledeće nalaze, koji bi doprineli poboljšanju iskustva građana u parku:

Nedostatak neophodne infrastrukture za marginalizovane grupe

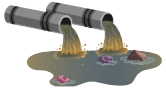
- Grupa za socijalnu reviziju ocenjuje da izvršenim ulaganjem dotični projekat ne odgovara najhitnijim prioritetima i zahtevima građana opštine Peć, posebno marginalizovanih grupa koje posećuju park. U tom smislu, parku Karagaq i dalje nedostaje neophodna putna infrastruktura za roditelje sa malom decom koji posećuju park sa kolicima, a takođe postoji nedostatak infrastrukture za osobe sa invaliditetom. Konkretno, putna infrastruktura koja im odgovara i prisustvo kosina koje omogućavaju slobodniji pristup i prolaz. Trenutno je veliki deo parka koji služi za kretanje građana obložen šljunkom;

Inertni otpad u neobrađenim jezerima - Inertni otpad u jezeru nije očišćen, tačnije nisu uklonjene stare kocke koje su bačene u jezero.

Nedostatak potpune bezbednosti u parku - Park, i pored svih izvedenih radova, ne pruža potpunu bezbednost za posetioce. Vredi napomenuti i nedostatak kamere u parku, što utiče na bezbednosno gledište.

Problemi sa otpadnim vodama - Posle kiše su zabeleženi problema sa otpadnim vodama.

- **Park nije zaštićen**, zato je često oštećen.

PREPORUKE

- Da Opština Peć obezbedi da betonski deo oko klupa bude izrađen prema standardima i da je pogodan za sve kategorije građana. Treba se obezbediti da se spoj klupa betonom izvede na način da je nemoguće ukloniti klupu sa betona.
- Da se sagleda mogućnost izmene metalnih klupa, kako bi bila udobnija za građane za sve sezone;
- Da se održava rasveta u parku i nakon 23.00 časa, povećavajući bezbednost prolaznika ili posetilaca parka. Da se postavi dodatno osvetljenje kod fontane parka. Takođe, da se postavi dodatna rasveta od sportske hale Karagaq do fudbalskog terena;
- Grupa za socijalnu reviziju preporučuje opštini da poveća napore da uključi građane tokom osmišljavanja projekata i da ih što više uključi u budžetske rasprave/javne konsultacije. Ovo se može učiniti korišćenjem alata komunikacije, kao što su društvene mreže, ali i tradicionalnih oblika, kao što su fizička pisma koja se mogu raspodeliti putem pošte, kako bi se povećalo učešće;
- Da se sagleda mogućnost postavljanja kamera u parku, čime se povećava bezbednost posetilaca parka i eliminiše mogućnost oštećenja klupa;
- Da se razmotri mogućnost postavljanja fontane kod jezera, koja bi takođe snabdevala jezero vodom;
- Da se očisti inertni otpad u jezeru i zaustaviti nelegalni ribolov u jezeru parka;
- Povećati broj čuvara parka, kako bi park bio čistiji;
- Da se reši problem kanalizacije, da posle kiša ove vode ne otiču u jezero;
- Da se zasadi drveće uz zadržavanje iste strukture drveća u parku;
- Da se angažuje više čuvara parka, koji čuvaju park od oštećenja.

SPISAK SASTAVA GRUPE ZA SOCIJALNU REVIZIJU

	Emri dhe Mbiemri	Organizata/Profesioni
1	Eroll Grapci	SHPSR Trofta Pejë / Producent
2	Lulzim Murati	SHPSR Trofta Pejë / planinski vodič
3	Aurela Gjikolli	Let's Do It Peja
4	Valdrin Daci	Novinar
5	Ilir Osmanaj	Novinar
6	Linda Gjakova	Novinarka
7	Fatos Kartallozi	Pravnik
8	Mentor Bojku	Ekonomista
9	Mevlyde Popovci	Lekarka
10	Zamire Sapungjiu Selimi	Ekonomistkinja
11	Ilirjana Kastrati	NVO ERA / Pravnica
12	Adelina Kastrati	NVO ERA / Pravnica
13	Kastriot Blakaj	Profesor informacione tehnologije
14	Remzi Krasniqi	Profesor
15	Besmir Nikqi	Sportist
16	Bujar Kelmendi	Slikar
17	Bejhan Krasniqi	Predsednik mesnog saveta, Karagaç
18	Nol Krasniqi	Sportista
19	Gresa Bakraqi	Sportistkinja
20	Riza Blaku	KBL Karagaçi/biolog

